

KRAJOWY ZARZĄD GOSPODARKI WODNEJ

Sprawozdanie z realizacji zadań Sekretariatu ds. Morza Bałtyckiego za rok 2015

AKCEPTUJĘ

**P.O. Prezesa
Krajowego Zarządu
Gospodarki Wodnej**
Iwona Koza
Iwona Koza

Warszawa, grudzień 2015 r.

**Dyrektor
Departament Planowania
i Zasobów Wodnych**
Przemysław Gruszecki
Przemysław Gruszecki

[Handwritten signature]

Spis treści

1. WPROWADZENIE	3
2. KONWENCJA HELSIŃSKA.....	4
2.1 KRAJOWA STRUKTURA WSPÓŁPRACY Z SEKRETARIATEM DS. MORZA BAŁTYCKIEGO	4
2.2 HELCOM GEAR – grupa ds. wdrażania podejścia ekosystemowego.....	5
2.3 HELCOM STATE & CONSERVATION – grupa ds. monitoringu i bioróżnorodności.....	6
2.4 HELCOM PRESSURE – grupa ds. zanieczyszczeń pochodzenia lądowego.....	7
2.5 HELCOM MARITIME – grupa ds. morskich.....	8
2.6 HELCOM RESPONSE – grupa ds. reagowania.....	8
2.7 HELCOM AGRI – grupa ds. zrównoważonego rolnictwa	8
2.8 HELCOM FISH – grupa ds. zrównoważonego rybołówstwa.....	9
2.9 HELCOM HOD – spotkania przewodniczących delegacji w HELCOM	9
3. Strategia UE dla regionu Morza Bałtyckiego	10
3.1 Ramy współpracy.....	10
3.2 Działania w ramach Obszaru Tematycznego Biogeny w 2015 r.	10
4. Ramowa Dyrektywa w sprawie Strategii Morskiej	12
5. Finansowanie prac Sekretariatu ds. Morza Bałtyckiego	13

1. WPROWADZENIE

Zgodnie z poleceniem Ministra Środowiska z 30 marca 2015 r. Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej przejął od Głównego Inspektora Ochrony Środowiska wykonywanie zadań przypisanych ministrowi właściwemu do spraw środowiska dotyczących realizacji zadań wynikających z zobowiązań Polski jako Państwa-Strony Konwencji Helsińskiej, jak również koordynatora Obszaru Tematycznego Biogeny. Głównym celem na drugie półrocze 2015 roku było kontynuowanie aktywności Polski i zapewnienie synergii w zakresie inicjatyw realizowanych na arenie międzynarodowej (w tym zapewnienie aktywnego udziału ekspertów krajowych w pracach grup międzynarodowych), jak również wypełnianie zobowiązań prawnych w zakresie ochrony środowiska morskiego Morza Bałtyckiego.

Główne działania podejmowane przez Sekretariat dotyczyły, zgodnie z poleceniem Ministra Środowiska, koordynacji działań krajowych i wypełnianiu zobowiązań międzynarodowych Polski wynikających z Konwencji Helsińskiej, Strategii Unii Europejskiej dla regionu Morza Bałtyckiego oraz Ramowej Dyrektywy w sprawie Strategii Morskiej.

Konwencja o ochronie środowiska morskiego obszaru Morza Bałtyckiego, tzw. Konwencja Helsińska (1992) – określa zasady współpracy wszystkich państw nadbałtyckich w zakresie kompleksowej ochrony Bałtyku przed zanieczyszczeniami., a jej organem wykonawczym jest Komisja Helsińska (HELCOM) Działania podejmowane w ramach HELCOM dotyczą zarówno wód morskich, jak również całego obszaru zlewiska Morza Bałtyckiego, do którego należy 99,7 % powierzchni Polski. Cele Konwencji realizowane są poprzez wypracowywane w ramach grup roboczych rekomendacje, a następnie wdrażane przez Państwa-Strony w postaci odpowiednich działań prawno-administracyjnych, inwestycyjnych, edukacyjno-szkoleniowych, kontrolnych, monitoringowych i innych.

W ramach Strategii Unii Europejskiej dla regionu Morza Bałtyckiego Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, jako współkoordynator (z fińskim Ministerstwem Środowiska) Obszaru Tematycznego Biogeny prowadzi działania mające na celu wsparcie przy projektach flagowych, jak również monitoruje działania w zakresie wszystkich projektów.

Zgodnie z założeniami Ramowej Dyrektywy w sprawie Strategii Morskiej (RDSM), zadania wynikające z jej zapisów powinny przyczynić się do wypełnienia istotnych zobowiązań odnoszących się do ochrony środowiska morskiego przed zanieczyszczeniami podjętych przez państwa członkowskie w ramach morskich konwencji regionalnych – w przypadku Polski jest to Konwencja Helsińska. Głównym celem zarówno dyrektywy, jak i Konwencji, jest osiągnięcie dobrego stanu środowiska wód morskich. Zgodnie z zapisami dyrektywy instrumentem służącym do osiągnięcia celu jest opracowana przez każde państwo członkowskie strategia morska, w której najważniejszym elementem jest program działań.

2. KONWENCJA HELSIŃSKA

Głównym założeniem Konwencji Helsińskiej jest kompleksowa ochrona środowiska morskiego obszaru Morza Bałtyckiego poprzez podejmowanie działań w całym zlewisku morza. Dzięki pracy ekspertów na arenie międzynarodowej, jak również krajowej, wypracowywane są rekomendacje umożliwiające podejmowanie szeregu działań krajowych.

Realizację zadań przypisanych ministrowi właściwemu do spraw środowiska wynikających z Konwencji Helsińskiej od 1 kwietnia 2015 r. koordynował Sekretariat do spraw Morza Bałtyckiego zlokalizowany w Krajowym Zarządzie Gospodarki Wodnej.

W pierwszym okresie prace skoncentrowane były na weryfikacji ekspertów zgłoszonych do poszczególnych grup roboczych HELCOM, biorąc pod uwagę zakres kompetencji poszczególnych urzędów. Dalsze prace skupiały się na zapewnieniu udziału odpowiednich ekspertów w pracach poszczególnych grup roboczych, analizowaniu dokumentów i materiałów roboczych otrzymywanych z sekretariatu HELCOM pod kątem konieczności podjęcia przez Polskę koniecznych działań, prowadzono uzgodnienia w zakresie instrukcji wyjazdowych zarówno na spotkania grup roboczych, jak również na posiedzenia Przewodniczących Delegacji w HELCOM, zorganizowano warsztaty dotyczące regionalnej koordynacji programów działań, jak również spotkanie HELCOM GEAR w Warszawie.

2.1 KRAJOWA STRUKTURA WSPÓŁPRACY Z SEKRETARIATEM DS. MORZA BAŁTYCKIEGO

Organem wykonawczym Konwencji Helsińskiej jest Komisja ochrony środowiska morskiego Morza bałtyckiego (Komisja Helsińska, HELCOM) zlokalizowana w Helsinkach, Finlandia. Komisja prowadzi obserwacje wdrażania Konwencji i podejmuje decyzje służące realizacji założonych celów.

Po rewizji struktury organizacyjnej w 2014 roku prace w 2015 r. były prowadzone w ramach 5 grup stałych i 3 grup czasowych, w celu maksymalnego wykorzystania potencjału ekspertów i skupienia się na celu nadrzędnym jakim jest dobry stan środowiska Morza Bałtyckiego do 2021 roku.

Instytucje zaangażowane w prace w poszczególnych stałych grupach roboczych HELCOM.

GEAR	STATE & CONSERVATION	PRESSURE	MARITIME	RESPONES
<ul style="list-style-type: none"> •GIOŚ •KZGW 	<ul style="list-style-type: none"> •GIOŚ •GDOŚ 	<ul style="list-style-type: none"> •KZGW •Ministerstwo Gospodarki •Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi •Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju •urzędy morskie •MIR-PIB w Gdyni •Uniwersytet Gdański •Instytut Morski w Gdańsku 	<ul style="list-style-type: none"> •Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej (dotychczas Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju) 	<ul style="list-style-type: none"> •Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej (dotychczas Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju)

Instytucje zaangażowane w prace w poszczególnych czasowych grupach roboczych HELCOM.

FISH - zrównoważone rybołówstwo	AGRI - zrównoważone rolnictwo	MSP - morskie planowanie przestrzenne
<ul style="list-style-type: none"> • Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej (dotychczas Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi) • Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska 	<ul style="list-style-type: none"> • Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi • Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej • Ministerstwo Gospodarki 	<ul style="list-style-type: none"> • Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej (dotychczas Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju) • Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska • Urząd Morski w Gdyni

2.2 HELCOM GEAR – grupa ds. wdrażania podejścia ekosystemowego

Głównym zadaniem grupy HELCOM GEAR jest wsparcie Państw-Stron podczas wdrażania poszczególnych elementów strategii morskich, w tym zapewnienie synergii działań

w regionie Morza Bałtyckiego, jak również wdrażania podejścia ekosystemowego – kluczowego elementu Bałtyckiego Planu Działań (BSAP).

W ramach prac grupy HELCOM GEAR najważniejszymi elementami koordynowanymi w regionie są: programy monitoringu, wskaźniki służące do oceny dobrego stanu środowiska, ocena presji na środowisko morskie, a także programy działań.

W Polsce za realizację działań w ramach grupy roboczej odpowiedzialne są w części dotyczącej ocen stanu i monitoringu Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, a w części dotyczącej celów środowiskowych dla wód morskich i programów działań Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej.

W 2015 roku prace grupy skupione były głównie na opracowywanych zgodnie z art. 13 RDSM programach działań i wypracowaniu wspólnego dokumentu regionalnego dotyczącego koordynacji działań w regionie. Powołana została międzysesyjna grupa ds. programów działań, w pracach której uczestniczyli przedstawiciele Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej oraz na późniejszym etapie Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju. Sekretariat ds. Morza Bałtyckiego zorganizował w Warszawie warsztaty, podczas których omawiane były propozycje Państw-Stron dotyczące nowych działań jakie mogłyby zostać podjęte w ramach HELCOM i koordynowane w regionie.

Ponadto w październiku w Warszawie zorganizowane zostało spotkanie grupy HELCOM GEAR, podczas którego dyskusja skupiła się głównie na finalizowanych obecnie przez większość krajów programach działań, jak również omówiono postępy projektu HELCOM HOLAS-II w wyniku którego opracowana zostanie druga ocena holistyczna Morza Bałtyckiego, a raport z tego projektu będzie stanowił „roof report” dla Komisji Europejskiej. Ponadto omawiane były kwestie rewizji celów środowiskowych i możliwości wykorzystania narzędzi dostępnych w HELCOM do tego procesu, jak również stan wskaźników podstawowych i kandydatów do ocen bioróżnorodności i substancji niebezpiecznych.

2.3 HELCOM STATE & CONSERVATION – grupa ds. monitoringu i bioróżnorodności

Głównym zadaniem grupy roboczej HELCOM STATE & CONSERVATION jest zapewnienie koordynacji działań w cyklu monitoring-wskaźnik-ocena. W ramach pracy grupy opracowywane są m.in. zestawy wskaźników podstawowych do oceny stanu środowiska morskiego, w tym do oceny holistycznej Bałtyku z uwzględnieniem indeksów presji, programy monitoringu, jak również narzędzia do wykonywania ocen bioróżnorodności i zanieczyszczenia substancjami niebezpiecznymi.

W Polsce za realizację działań w ramach grupy roboczej State & Conservation w części dotyczącej monitoringu i ocen odpowiada Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, a w części dotyczącej ochrony bioróżnorodności Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska.

W 2015 roku działania grupy skupione były głównie na dalszej rewizji przewodnika do monitoringu oraz procesie rozwoju narzędzi do oceny bioróżnorodności i zanieczyszczenia substancjami niebezpiecznymi. Polska zapewnia aktywny udział ekspertów w poszczególnych grupach pracujących nad wskaźnikami podstawowymi i wskaźnikami kandydatami służącymi do oceny. W części dotyczącej bioróżnorodności prace skupione były na przewodniku do monitoringu ptaków, jak również sieci obszarów chronionych w strefach przybrzeżnych oraz morskiej. Eksperti pracujący w HELCOM opracowują obecnie metodykę do oceny spójności ekologicznej sieci obszarów chronionych na Morzu Bałtyckim.

2.4 HELCOM PRESSURE – grupa ds. zanieczyszczeń pochodzenia lądowego

Głównym zadaniem grupy HELCOM Pressure jest koordynacja działań Państw-Stron Konwencji w zakresie presji od strony lądu i morza na stan środowiska Morza Bałtyckiego. Prace grupy skupiają się na identyfikacji źródeł zanieczyszczeń (w tym zanieczyszczeń lądowych: punktowych i obszarowych) i proponowaniu działań, jakie należy podjąć w celu ograniczenia zanieczyszczeń dostających się do Bałtyku. Główne obszary rozpatrywane pod kątem ich negatywnego wpływu na stan środowiska morskiego to: biogeny, substancje niebezpieczne, śmieci morskie i hałas podwodny.

W 2015 roku Polska aktywnie uczestniczyła w pracach nad rekomendacją dotyczącą regionalnego planu działań w zakresie śmieci morskich. Prace w kraju koordynowane były przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, a włączone w nie byli przedstawiciele zarówno instytucji rządowych, jak również pozarządowych, w tym WWF Polska czy PlasticEurope.

Ponadto dzięki podjętej przez KZGW weryfikacji hot-spotów na ostatnim w 2015 roku posiedzeniu grupy HELCOM Pressure udało się skreślić z listy hot spotów HELCOM sześć polskich oczyszczalni ścieków: 3 w Warszawie – Czajka, Pancierz i Południe, Lewobrzeżną Oczyszczalnię Ścieków w Poznaniu, oczyszczalnię ścieków Płaszów w Krakowie oraz oczyszczalnię ścieków Hajdów w Lublinie. KZGW prowadzi dalsze intensywne prace nad weryfikacją listy polskich hot spotów.

Prowadzono również prace nad projektem zalecenia dotyczącego zagospodarowania osadów ściekowych oraz nowelizacją zaleceń dotyczących PLC (ocena ładunków zanieczyszczeń) zarówno z wody, jak i z powietrza.

2.5 HELCOM MARITIME – grupa ds. morskich

Grupa HELCOM MARITIME została powołana w celu zapewnienia zrównoważonego korzystania ze środowiska morskiego oraz zapobiegania wyciekom zanieczyszczeń ze statków. Do zadań grupy należy zapewnienie, poprzez ścisłą współpracę międzynarodową, przestrzegania i egzekwowania przyjętych regulacji prawnych, jak również identyfikacja i promocja działań na rzecz ograniczenia zanieczyszczeń spowodowanych przez transport morski, przy jednoczesnym zapewnieniu bezpieczeństwa nawigacji.

W pracach grupy ze strony Polski biorą udział przedstawiciele Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej (wcześniej Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju) oraz wskazani przez nich eksperci. Prace grupy w 2015 roku skupione były na wsparciu krajów we wdrażaniu postanowień Konwencji IMO dotyczącej wód balastowych (Polska planuje wdrożyć postanowienia w 2016 roku), opracowaniu raportu dotyczącego emisji zanieczyszczeń do powietrza ze statków, jak również działaniach ukierunkowanych na poprawę dostępności urządzeń odbiorczych w portach Morza Bałtyckiego.

2.6 HELCOM RESPONSE – grupa ds. reagowania

Celem prac grupy HELCOM RESPONSE są działania mające na celu zapewnienie szybkiego krajowego i międzynarodowego reagowania na nadzwyczajne zanieczyszczenia spowodowane wypadkami na morzu. Ponadto eksperci analizują rozwój transportu morskiego na Bałtyku i badają możliwości wpływu nowo-przyjmowanych rozwiązań na współpracę międzynarodową w odniesieniu do reagowania na zanieczyszczenia, koordynacji powietrznej obserwacji morskich szlaków żeglugowych w celu zapewnienia pełnego obrazu zanieczyszczeń pochodzących z transportu morskiego oraz pomocy w identyfikacji zanieczyszczeń. Prace grupy obejmują opracowywanie zaleceń dotyczących m.in. kwestii wzmocnienia współpracy w podregionach w zakresie reagowania na rozlewy olejowe, zapewnienia odpowiedniego poziomu zdolności reagowania na wypadki i potencjału ratowniczego, rozwoju i wykorzystania systemów prognozowania przemieszczania się rozlewów olejowych i innych substancji szkodliwych w Bałtyku.

W prace grupy z Polski włączeni są eksperci Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej (wcześniej Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju).

2.7 HELCOM AGRI – grupa ds. zrównoważonego rolnictwa

Celem grupy HELCOM AGRI jest prowadzenie produktywnego dialogu między przedstawicielami sektora rolnictwa i środowiska na temat zrównoważonego rozwoju rolnictwa, promowania stosowania dobrych praktyk, dzięki którym wpływ rolnictwa na stan środowiska Morza Bałtyckiego jest ograniczany.

Głównym zagadnieniem, na którym skupione są prace grupy, jest opracowanie i wdrażanie praktyk rolniczych skupionych na redukcji odpływu substancji odżywczych. Z uwagi na fakt, iż sektor rolniczy jest jednym z największych źródeł zanieczyszczeń w zlewisku Morza Bałtyckiego, należy opracowywać działania zmniejszające wpływ tej presji na stan morza.

W prace grupy HELCOM AGRI zaangażowane jest przede wszystkim Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

2.8 HELCOM FISH – grupa ds. zrównoważonego rybołówstwa

Głównym celem grupy HELCOM FISH jest wdrażanie ekosystemowego podejścia do rybołówstwa. Jednym z głównych zadań jest również opracowanie wytycznych dla całego sektora rybołówstwa w zakresie działań koniecznych do podjęcia w celu osiągnięcia dobrego stanu środowiska Morza Bałtyckiego do 2021 r.

W 2015 roku prace grupy skupione były głównie na wypracowaniu ostatecznej wersji rekomendacji dotyczącej akwakultury, jak również na wypracowaniu propozycji działań do wspólnej koordynacji w regionie. W prace grupy z Polski zaangażowani są przedstawiciele Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Przedstawiciel Polski jest przewodniczącym tej grupy roboczej.

2.9 HELCOM HOD – spotkania przewodniczących delegacji w HELCOM

W skład Komisji Helsińskiej wchodzi reprezentanci wszystkich państw nadbałtyckich oraz Komisja Europejska. Posiedzenia Komisji Helsińskiej odbywają się raz w roku, zwykle na początku marca. W 36 spotkaniu HELCOM uczestniczył ówczesny przewodniczący polskiej delegacji – Główny Inspektor Ochrony Środowiska.

W związku z powierzeniem w maju 2015 r. funkcji przewodniczącego polskiej delegacji prezesowi Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej w spotkaniu HELCOM HOD 49/2015 uczestniczył pan Jerzy Zwoździak – zastępca prezesa KZGW. Przed posiedzeniem z inicjatywy KZGW odbyło się krajowe spotkanie koordynacyjne w celu omówienia planowanych do podjęcia decyzji i wymiany opinii na temat stanowisk, jakie powinna zająć delegacja polska w poszczególnych kwestiach merytorycznych. Uczestniczyli w nim przedstawiciele GIOŚ, GDOŚ, MŚ, MliR oraz MRiRW. Głównymi tematami rozmów była propozycja Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, żeby rozpocząć negocjacje celów redukcyjnych, a także wspomóc wysiłki przedstawicieli Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w przyjęciu rekomendacji dotyczącej akwakultury.

Ponadto przedstawiciel KZGW wziął również udział w grudniowym posiedzeniu HELCOM HOD, podczas którego podjęta została decyzja o skreśleniu 6 polskich hot spotów, jako spełniających już wymagania stawiane przez HELCOM.

3. STRATEGIA UE DLA REGIONU MORZA BAŁTYCKIEGO

3.1 RAMY WSPÓŁPRACY

Strategia Unii Europejskiej dla regionu Morza Bałtyckiego (European Union Strategy for the Baltic Sea Region, EUSBSR) została zatwierdzona przez Radę Europejską w 2009 r. Głównym celem EUSBSR jest zacieśnienie współpracy w regionie i wykorzystanie potencjału, jaki pojawił się wraz z rozszerzeniem UE.

EUSBSR określona została jako pierwsza strategia makroregionalna UE o charakterze wewnątrzunijnym. Jest ona realizowana w oparciu o środki w ramach istniejących instrumentów finansowych UE, środki pochodzące z budżetów krajowych oraz środki pochodzące z międzynarodowych instytucji finansowych.

Implementację EUSBSR oparto na Planie Działania, identyfikującym priorytetowe Obszary Tematyczne i Działania Horyzontalne. Plan Działania EUSBSR opiera się na 3 głównych celach (*Save the Sea, Connect the Region, Increase Prosperity*). Towarzyszą im cele szczegółowe i wskaźniki. Od czerwca 2015 r. Strategia posiada 13 Obszarów Tematycznych (*Policy Areas*) i 4 Działania Horyzontalne (*Horizontal Actions*), w ramach których realizowanych jest kilkadziesiąt Projektów Flagowych (*Flagship Projects*).

3.2 DZIAŁANIA W RAMACH OBSZARU TEMATYCZNEGO BIOGENY W 2015 r.

Od 1 kwietnia 2015, funkcję współkoordynatora Obszaru Tematycznego Biogeny (*Policy Area NUTRI, PA Nutri*), którego zakres obejmuje redukcję zrzutów substancji biogennych do morza do akceptowalnego poziomu (w ramach celu *Save the Sea*) pełni Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej (wspólnie z Ministerstwem Środowiska Finlandii). Istotą koordynacji jest utrzymywanie szerokich kontaktów z partnerami makroregionu na wielu poziomach: rządowym, regionalnym i lokalnym, z udziałem świata nauki, ośrodków badawczych, akademickich, struktur regionalnych, instytucji zarządzających programami operacyjnymi, a także sektora prywatnego, w celu inicjowania nowych projektów oraz promowania na

forum międzynarodowym projektów już istniejących w zakresie redukcji substancji biogennych do Morza Bałtyckiego.

KZGW wraz z fińskim partnerem realizował cele EUSBSR m.in. poprzez działania mające na celu identyfikację, selekcję i zapewnienie wsparcia projektom flagowym, bieżącym i potencjalnym, oraz innym projektom, których cele wpisują się w zadania PA Nutri, tj. przyczyniają się do ograniczenia zrzutów substancji biogennych do Morza Bałtyckiego i łagodzenia tym samym problemu eutrofizacji. W wyniku tych działań, na koniec roku 2015, do PA Nutri zostało przypisanych 11 projektów flagowych. Wśród bieżących projektów flagowych znalazły się: *Baltic Blue Growth (BBG)*, *Better Efficiency for Sewage Treatment (BEST)*, *Baltic Rural Wastewater (BaRuWa)*, *Sustainable Communal Wastewater Management in the Baltic Sea Region (SUWMAB)*, *Nutrient Trading Scheme (NutriTrade)*, *Enhancing Efficiency of Small Wastewater Treatment Plants (SmallWWTPs)*, *Interactive Water Management (IWAMA)*. 5 bieżących projektów flagowych skorzystało ze środków instrumentu finansowego *Seed Money Facility* na przygotowanie projektu, 5 skorzystało z listu wsparcia PA Nutri w procesie ubiegania się o finansowanie projektu, a jedynie 3 udało się w 2015 r. pozyskać finansowanie z programów finansowych (BBG, NutriTrade, IWAMA). Jeden projekt: *Increasing significance of midfield wetlands to combat Baltic Sea eutrophication (SIGWET)* otrzymał list wsparcia PA Nutri w procesie ubiegania się o środki z instrumentu finansowego *Seed Money Facility* (decyzja w sprawie przyznania środków zapadnie w 2016 r.).

Współkoordynator PA Nutri ze strony fińskiej zlecił firmie konsultingowej (*Vahanen Environment Oy*) opracowanie badania obejmującego wszystkie kraje nadbałtyckie, łącznie z Polską, mającego na celu identyfikację oraz określenie potencjalnych projektów flagowych do realizacji w ramach PA Nutri w przyszłości. W wyniku badania zostały opracowane koncepcje nowych projektów flagowych dla PA Nutri (finalny raport ukaże się w 2016).

Koordinatory PA Nutri brali udział w:

1. procesie rewizji Planu Działań EUSBSR oraz aktualizacji listy projektów flagowych w porozumieniu z Komisją Europejską, narodowymi koordynatorami oraz członkami Komitetu Sterującego PA Nutri;
2. podjęli wysiłki na rzecz aktualizacji listy potencjalnych partnerów PA Nutri (lista została przedstawiona na spotkaniu HELCOM);
3. działali na rzecz synergii działań PA Nutri z działaniami HELCOM;
4. zapewniali widoczność PA Nutri poprzez aktualizację strony internetowej PA Nutri oraz udział w seminarium dot. komunikowania Strategii w zakresie grup docelowych wewnętrznej i zewnętrznej.

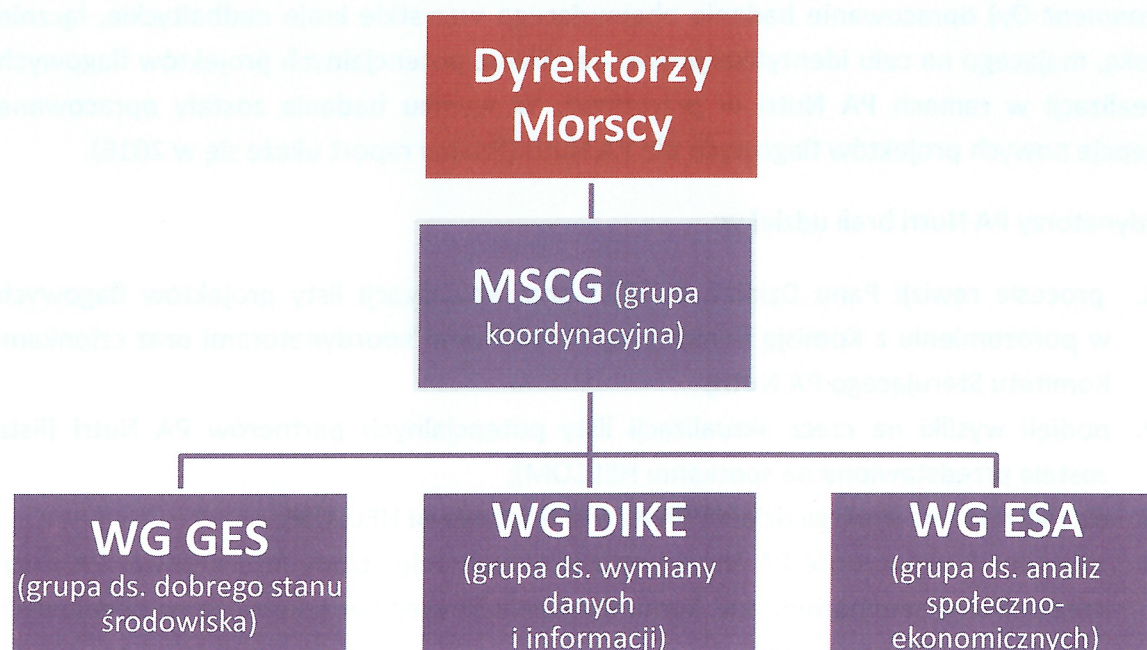
Podobnie jak w roku bieżącym – koordynator PA Nutri ze strony fińskiej wystąpi o środki z pomocy technicznej na realizację zadań PA Nutri na lata następne razem z obszarem tematycznym substancje niebezpieczne (PA HAZARDS).

4. RAMOWA DYREKTYWA W SPRAWIE STRATEGII MORSKIEJ

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/56/WE (dyrektywa ramowa w sprawie strategii morskiej, RDSM) wprowadza ramy współpracy między państwami członkowskimi w celu zrównoważonego wykorzystania europejskich wód morskich. Głównym celem dyrektywy jest utrzymanie lub osiągnięcie dobrego stanu środowiska wód morskich do 2020 roku. Zgodnie z wymaganiami dyrektywy każde państwo zostało zobligowane do opracowania dla swoich wód morskich strategii morskiej, w skład której wchodzi następujące elementy: wstępna ocena stanu środowiska wód morskich, zestaw właściwości typowych dla dobrego stanu, cele środowiskowe dla wód morskich, program monitoringu oraz program działań.

W związku z dużymi opóźnieniami w transpozycji dyrektywy i opracowywaniu poszczególnych elementów, obecne prace skupione są na nadrobieniu zaległości jeszcze w tym cyklu planistycznym. W celu synergii działań na rzecz ochrony wód morskich prace w 2015 roku skupione były na uzyskaniu akceptacji Rady Ministrów dla zestawu celów środowiskowych oraz rozpoczęciu prac nad programem działań. W przypadku tego drugiego elementu strategii morskiej prace były prowadzone w ramach grupy międzysesyjnej HELCOM IG POM i wyniki tych prac zostaną uwzględnione w krajowym programie ochrony wód morskich.

Polska aktywnie uczestniczy we wszystkich czterech grupach roboczych CIS działających przy Komisji Europejskiej.

W 2015 w ramach prac grupy MSCG, w której uczestniczy przedstawiciel Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, zatwierdzone zostały wytyczne oraz formularze raportowe do programów działań.

Prace grupy WG GES w 2015 roku skupione były głównie na rewizji decyzji KE ws. definicji i kryteriów dobrego stanu środowiska wód morskich oraz załącznika III do Dyrektywy. Dyskusja nadal trwa i nie ma konkretnej daty przedstawienia projektu nowej Decyzji. Z Polski w pracach grupy aktywnie biorą udział eksperci z Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska oraz Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej.

W 2015 roku prace grupy WG ESA, w której z Polski biorą udział przedstawiciele Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju oraz Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej dotyczyły głównie szacowania kosztów wdrażania programów działań, które obecnie są opracowywane przez państwa członkowskie. Podczas ostatniego w tym roku spotkania rozpoczęto dyskusję nad podejściem metodologicznym do analiz społeczno-ekonomicznych przy aktualizacji wstępnych ocen stanu środowiska wód morskich. Dyskusja będzie kontynuowana w 2016 roku.

5. FINANSOWANIE PRAC SEKRETARIATU DS. MORZA BAŁTYCKIEGO

Zgodnie z umową zawartą 21 sierpnia 2015 r. pomiędzy Prezesem Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej a Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej istniała możliwość ponoszenia przez KZGW kosztów od 1 lipca 2015 r. W okresie od 1 lipca do 31 grudnia 2015 r. KZGW zapewniło udział polskich ekspertów w organizowanych spotkaniach grup roboczych HELCOM: GEAR, HOLAS-II, Pressure, State & Conservation, Przewodniczących Delegacji oraz pozostałych spotkaniach HELCOM, spotkaniach koordynatorów oraz Komitetu Sterującego Obszaru Tematycznego Biogeny Strategii UE dla regionu Morza Bałtyckiego, a także spotkań związanych z wdrażaniem ramowej dyrektywy w sprawie strategii morskiej, w tym posiedzenia Dyrektorów Morskich. Dzięki udziałowi w pracach ww. grup ekspertów krajowych zapewnione zostało staranne i należyte wypełnianie zobowiązań jakie Polska ma jako strona Konwencji Helsińskiej oraz współkoordynator Obszaru Tematycznego Biogeny. Działania jakie podjęło KZGW, dzięki finansowaniu z NFOŚiGW, przyczyniły się w znacznym stopniu do rozwijania efektu synergii działań na rzecz ochrony środowiska Morza Bałtyckiego w ramach istniejących instrumentów unijnych i międzynarodowych.

Dzięki finansowaniu z NFOŚiGW KZGW zorganizowało warsztaty dotyczące wspólnej koordynacji w regionie programów działań, co umożliwiło wypełnieniu zobowiązań względem nie tylko HELCOM, ale również wspomaga krajowy proces opracowywania krajowego programu ochrony wód morskich (zgodnie z art. 13 RDSM). Ponadto zorganizowano spotkanie grupy HELCOM GEAR, które zostało bardzo wysoko ocenione przez przedstawicieli pozostałych państw nadbałtyckich.

W drugiej połowie 2015 roku Sekretariat realizował cele Strategii UE dla regionu Morza Bałtyckiego m.in. poprzez zapewnienie wsparcia liderom potencjalnych projektów flagowych oraz innych projektów, których cele wpisują się w OT Biogeny. Ponadto jako współkoordynator OT Biogeny KZGW prowadziło aktywne działania mające na celu przybliżanie interesariuszom pojęcie projektów flagowych i sposób wyboru projektów.

Dzięki podejmowanym przez KZGW działaniom zapewniony jest nadal efekt synergii działań w realizacji zadań wynikających z Konwencji Helsińskiej, Strategii UE dla regionu Morza Bałtyckiego

oraz ramowej dyrektywy w sprawie strategii morskiej, których wspólnym celem jest ochrona środowiska Bałtyku. Bardzo dobrym przykładem jest tutaj współpraca z Finlandią, jako współkoordynatorem Obszaru Tematycznego Biogeny.

W 2016 roku KZGW planuje nadal efektywnie działać na rzecz ochrony środowiska morskiego. Planowana jest konferencja dla interesariuszy w ramach realizacji celów Strategii UE dla regionu Morza Bałtyckiego. Ponadto krajowy Sekretariat planuje zorganizować spotkania grupy HELCOM Pressure oraz HELCOM SEAL, jak również wspomagać prace nad instrukcjami wyjazdowymi dla ekspertów dokonując tłumaczeń niezbędnych dokumentów.

2. FINANSOWANIE PRAC SEKRETARIATU DLA MORZA BAŁTYCKIEGO

W 2016 roku KZGW planuje nadal efektywnie działać na rzecz ochrony środowiska morskiego. Planowana jest konferencja dla interesariuszy w ramach realizacji celów Strategii UE dla regionu Morza Bałtyckiego. Ponadto krajowy Sekretariat planuje zorganizować spotkania grupy HELCOM Pressure oraz HELCOM SEAL, jak również wspomagać prace nad instrukcjami wyjazdowymi dla ekspertów dokonując tłumaczeń niezbędnych dokumentów.

W 2016 roku KZGW planuje nadal efektywnie działać na rzecz ochrony środowiska morskiego. Planowana jest konferencja dla interesariuszy w ramach realizacji celów Strategii UE dla regionu Morza Bałtyckiego. Ponadto krajowy Sekretariat planuje zorganizować spotkania grupy HELCOM Pressure oraz HELCOM SEAL, jak również wspomagać prace nad instrukcjami wyjazdowymi dla ekspertów dokonując tłumaczeń niezbędnych dokumentów.

W 2016 roku KZGW planuje nadal efektywnie działać na rzecz ochrony środowiska morskiego. Planowana jest konferencja dla interesariuszy w ramach realizacji celów Strategii UE dla regionu Morza Bałtyckiego. Ponadto krajowy Sekretariat planuje zorganizować spotkania grupy HELCOM Pressure oraz HELCOM SEAL, jak również wspomagać prace nad instrukcjami wyjazdowymi dla ekspertów dokonując tłumaczeń niezbędnych dokumentów.